

Előfizetési árak: helyben, vagy postán küldve: Egész évre . . . 10 frt — kr. Félévre . . . 5 — — Negyedévre . . . 2 — 50 — Egy hóra . . . 1 — — Egyes szám 4 kr.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELVÉVEL.

Hirdetési díj: Négy hasáboljett sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többesrét hirdetések alkalmán a hirdetés díjára arányosan vételnek fel. Bélyeg díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Előfizethető helyben: Falegdi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. Főfőir 1828. sz. alatt.)

Operette az államban.

Hogy a szomszéd Szerbiában különös dolgok történjenek, ahhoz már hozzászokhatott a világ.

Évek óta s főleg mióta Obrenovics Milán uralkodik Szerbia népe felett, — azóta uralkodik sem történik ebben a kis államban, mint olyasmi, amihez az operette írók — zenét szoktak írtni.

A legeslegújabb hír az, hogy Natália, a hitvesi jogaiba visszahelyezett szépséges exkirályné közelebről vissza akar térni Szerbiába, de előre kijelentette, hogy csak úgy megy vissza, mint valóságos királyné.

Már most önként előáll a kérdés, hogy miképp fog lejátszódni Belgrádban ez a királyi-operette.

Hát csak úgy, hogy Natália behízelgi magát a minden oroszok csárjának kegyeibe s mert ez a kegy még Szerbiában is ponderál, hát mi sem lehet könnyebb annál, minthogy a fehér csár szépen eltéteti láb alól a gyermek Sándor királyt és beleülteti a trónba Milán urat: az operette-királyok mintaképe.

Ezt az operette felvonást, amint híresztelik, már meg is komponálták a csári udvarnál.

Jelen voltak a szövegíróknél: a fehér csár, a tanácsadója és Natália a szép királyné.

A terv így van kieszelve. Az ifju Sándor király elcsapta a regenseit, a gyámjait és egy szép reggelen kijelentette a felséges népnek, hogy attól fogva csak egy urat ismerjenek el maguk felett és ez Sándor király.

A hadsereg szépen elvégezte a maga dolgát és Sándor király beleült az apja trónjába.

Nem sokára megtörtént az, hogy az a politikai párt, amelynek sorából megalakította az új király a maga kormányát, kezdett elégtelenedni a dolgok folyásával és a fennálló renddel, már-már ott állott a dolog, hogy egy szép

reggelen Sándor király is kiheppen a trónusából.

Erre fogja magát Milán az exkirály s megszakítva párisi időtöltéseit — az alkotmány ellenére haza megy Belgrádba s komoly szemlélet tart a helyzet felett, s úgy látja, hogy az a trón igen gyenge egy gyermekkirálynak, de elég erős arra, hogy egy idősebb embert, — már amilyen Milán király — megbírjon.

Ugyanakkor Natália, a szerepelni vágyó, hiuságos asszony kapja magát s meg sem áll — Pétervárig.

Ott lakik a fehér csár, aki neki jó embere és aki, ha neki tetszik — megváltoztathatja a rendet még — Szerbiában is.

És a fehér csár, meg a tanácsadói úgy látják, hogy kár volna egy olyan szép asszonynak — minő Natália — más helyen időzni, mint — Szerbia trónján.

Ergő: a szép asszony és a minden oroszok csárja beállanak operette-szerzőnek s megírják a szöveget ahhoz a legújabb szindarabhoz, mely Belgrádban fog először színpadra kerülni.

Sándort, az ifju királyt a muszka csár oda veszi az udvarába apródnak smert a megürült trónt be kell tölteni, hát oda teszik Milán urat s melléje telepszik szépséges hitvese, Natália is.

És mindaddig ott maradnak, amíg a kis apródnak benő a feje lágya s amíg Milán és Natália ismét ráunnak egymásra és a — dicsőségre. No meg, míg a szerbek állampénzért ismét kiürül. Akkor megint kezdődik előlről a komédia.

Hogy a szerbeknek ne fogyjon ki az időtöltésük, a felséges dinasztia és a nagyhatalmu csár gondoskodni fognak róla, hogy Milán és Natália ismét hozzá kezdjenek egy újabb operette-hez, már csak azért, hogy a nép a király-operette vig zenéje között annál jobb kedvvel izzadjon ki az adót.

Hát kétségkívül pompás állapot

olyan népnek lenni, amelynek uralkodója maga ír komédiát s maga gondoskodik időtöltéséről.

Irigylésre méltó a nép, amely felséges királyra jóvótából ilyen kellemesen töltheti az idejét.

Boldog szerbek: jó mulatást kívánunk ehhez a legújabb operettehez!

A német császár Bismarcknál.

Berlin, febr. 19. A császár délután 2 óra 20 perczkor külön vonaton Friedrichsruhába utazott.

Friedrichsruhe, febr. 19. Bismarck herceg a közönség lelkesült ovációi közt délután háromnegyed 6 órakor érkezett a császár fogadására az itteni pályaudvarba. A császári vonat 5 óra 56 perczkor robogott be az állomásra, Vilmos császár gyors léptekkel szállt ki a kocsiából és Bismarck herceghez sietve, ismételtelen melegen megrázta a kezét. A császár tengerészen egyenruhában volt, sapkával, sötét köpenyben. Bismarck herceg vértis egyenruhában, sisakkal szürke köpenyben. Vilmos császár agódova hajította föl a herceg köpenyének gallérját, aztán gyalog mentek együtt a kastélyba. A császár kísérete hét tagból áll. A közönség v. haros lelkesedéssel üdvözölte az uralkodót. A kastélyban a herceg neje fogadta a császárt, aki karját nyújtotta a hercegnének és a szalonba kíséerte.

Friedrichsruhe, febr. 19. A fogadás és a kíséret bemutatása után megkezdődött az ebéd, melyen 12-en vettek részt. A császár a herceg s a hercegné közt ült. Az ebéd után élénk és vidám társalgás következett. A császár a hercegnék különböző fegyvernemből való két katonát mutatott be, kik az újabb és könnyebb tábori felszerelésben voltak. A császár pontban 9 órakor állott fel az asztaltól. Bismarck herceg a császárt egész a végig kísérte. Itt a császár ismételt kézzorítással bucsuzott el Bismarck hercegtől. A császár a szalonkocsiába szállva a nyitott ablaknál állva maradt és kezével folytonosan köszöngetett egész az indulásig.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése febr. 20-án.

Mintha csak a mágnások ülnek főrendiházat, olyan előkelő volt tegnap a képviselőház karzati közönsége. A budapesti társaság színe java ott volt, nagyjából az idegenek karzatán, melyet e napra kizárólag a főúri hölgyek részére foglaltak a mágn

rokkomban, meg »plen parad« fogadja a kapitányt. No ugye-e? nekem recsesent a hátamon a ruha?

— No de nem is én veszem el a kabátba, meg nem is törtem ki a mama cipőinek a sarkát...

II. Valóságos szépség-versenyt rendeztek a szép menyecske tisztelőire. Rettenetesen szorít a lakos cipő, az igaz! De fényes volt! A parfüm csak úgy dült felőlük, a bajusz kikénte, a szakal, üstök azoké! A kabát zsebből a koczkás piros selymekendő kandikált ki, a gomblyukba muskátli levél dügve.

Egy szóval hódítani akartak no! Alig-alig látszott, hogy melyik a nyalkább! — No drága angyalom, menjen a két lurkóval a kertbe, az az ő birodalmuk, hadd dicsekedjék ki magukat!

Ugy is volt. A két ur nagy kertész volt, csak hogy más-más irányban. — A Lojzi ur pompás zöldsegeket termesztett egyik oldalon, a másikon meg csupa virágot ültetett a Jani. Közbe vették hát a szép kapitányt. Azon tündötek borzasztóan, hogy melyik megy hát az igazi oldalon? Hejh! ha az a másik eltévesztene! S a kertek kettő választó uton hárman mentek egymás mellett, a világot se maradt volna egyik se hátul. Inkább tűrték, nehogy előnyt nyerjen a másik, hogy a szegélynek ültetett tövises rózsák letapik fél nadragszárukat s hogy virág szurkálja kezüket. S dicsekedtek produktumaikkal. A menyecske alig győzte forgatni a fejét jobbra-balra.

— Nézze csak nagysádkám, — micsoda pompás violák ezek! Letépm magának! — Nem hagyta ám magát letromfolni Lojzi ur sem:

— Nézze, micsoda földi-eprek vannak itt, ugyan kös-tolja meg drága nagysám. — Látott-e már ennyi féle árcsacskát? No ezt a két bársonyost is vigye el!

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

A két peneczillus.

— Novella. Írta: Csézer Lajos —

Nagyon is ebéd után voltak, sőt az uzsonnához is közelebb lehettek. Czenci mama ott ült az ablakban, kötögetett, hol az utcát, — majd a fiait nézte. Legény emberek voltak s igen szerette, ha a jó fiúk ilyenkor is a mamánál vannak. Ők ugyan jobb szerettek volna ott kuglizni a kaszinóban. Lojzi, az idősebb előbb ott olvasott a kanapén, azután kabátját levette, csizmáit lehuzta s a kanapé mellé rakta.

Ugyan kérem, hát nem mindnyájan le-huzzuk-e a csizmát, levejtük a kabátot s úgy ülünk le délután a dívánra?

Mikorra a csibuk kialudt, az újságra is ráunt, szemeire is álom jött, letette a pipát, reá hajolt a hirlapra s elaludt.

A fiatalabb Jani, no ugy a huszonhat körül, a mama karszékébe húzódtott le, de szintén aludt az újság alatt, de mit is csináljon az ember otthon, vasárnap? cipőit elküldte a suszterhez, ha a mai napon szivességből hirtelen megfoltozná? addig Juczi! hozza be a másik párt! A kabát le volt vetve.

Ezt a két fiut nézte hát a Czenci mama, azután meg azt utcát, a járó-kelőket... Nini! s felírta a mama, lecsapja a kötőtűt az asztalkára s fiaira kiált:

— Lojzi! Jani! auf! keljete! jön a penzios kapitány! Öltözzetek!

Persze az ebédutáni álmából ébresztett ember nem mindjárt leli meg fejét. A mi annál bajosabb, mert hogy im egy-egy szép asszony is jön vendégségbe. Nosza! hamar fel a csizmával, fel a cipővel! Kapkodtak a kabátok után is. Csak fel hamar! S csakugyan készen lettek a toilletel,

bár Lojzi ur, nem birta összegombolni derakán a kabátot s a Jani ur meg nem birta kidugni kezeit a kabátba újain. Fell kellett hát gyűrni.

— Isten hozott aranyos! Csókolom kezeit néni! Kiszírhánd nagysád, kezeit...

Igen szívesen fogadták! Hanem mikor Jani kezet akart fogni, lecsuszott a felgyürt kabát-ujj. (Csudálatosan megnőtt ez a kabát-ujj) Mikor meg Lojzi hajolt le, kezeit csókolandó a szép özvegynek, recsesent a hatán a kabát. Meg a hogy ott ügyeskedett a két ur a menyecske körül, tapasztalták, hogy ugy szorít a cipő s a csizma.

— Jézus Mária! Jani fiam, hát a te lábakra hogy került az én cipőm?

Jani ur majd elsüllyedt szégyenletében. Bár a Juczi cipő váltásnál elnézte fajtáját s a nemzetes asszonyt készítette a karoszek mellé. Magas volt a sarka s kurta a feje! biz abban égett Jani ur lába.

Lojzi ur is érzi, hogy a lábát szurja valami. A világot nem nézne le a földre. De a szép asszony szölt hozzá:

— Hát Lojzi ur, mióta szurja a csizmaszárba a pipát?

Hüh! biz az ugy van, ott van a szár végén, bent meg a pipa! hisz az ott porrá zúzódott. Az nyomta hát ugy a lábát! Mikor elaludt; letette a csibukot s nem vette észre, hogy a csizmába tette. A vendég érkezésekor hirtelen fölkellet rántani a lábtűt. Persze lett erre nevetés, a mi csak fokozódott, a mikor Czenci mama észrevette, hogy a fia urai a kabátjaikat is elcsesérték!

Hát nem maradt más, mint a hölgyek engedelmével a másik szobába távozni.

— Bizony, mindjárt is ide jöttünk volna!

— Hjah! ha első kézből nem szeretne volna fogadni a szép asszonyt az urfi! — Azert sietett hát bátyám, hogy az én

násképviselő. A többi karzatoknak vegyes közönsége volt.

Bánffy Dezső báró elnök kevéssel 10 óra után nyitotta meg az ülést. Bemutatott néhány feliratot az egyházpolitikai javaslatok ellen és mellett, kijelentette egy némely szakbizottság megalakulását.

Azután Rohonczy Gedeon állott fel, hogy a hétfői ülésen használt imparlamentáris kifejezéseért kimentse magát. Rohonczy egyben ismételte bocsanatkérését Bartha Miklóssal szemben, amit a ház elégedetten vett tudomásul. Ezen bevezető után, napirend előtt még egy kis vita volt, a képviselőház üléseire vonatkozó kivételes rendőri intézkedések miatt.

Szalay Imre tette szóva az ügyet, erélyesen tiltakozván az ellen, hogy az ülések hallgatóságát rendőrileg ellenőrizzék.

Hieronymi Károly belügyminiszter azzal mentegette a rendőrséget, hogy az csak a közlekedés szabadságáért van a ház elé állítva.

Polonyi Géza közbeszólt: Nem kell bennünket megvédeni, megvédjük mi magunkat a rendőrség nélkül is.

A vitához hozzászólt Ónody Géza is, aki konkrét adatot hozott fel, mennyire akadályozza a rendőrség jelenléte még a képviselőket is kötelességei teljesítésében. Általános nagy derűtséget keltett, mikor felpanaszolta, hogy őt és Papp Géza képviselőtársát — a ki természetére nézve a ház legkisebb tagja — a rendőri képviselői minőségük igazolására szólították fel. Még az elnök jegyezte meg, hogy ő kötelességszerűen szokott eljáráni s azután a ház Horánszky Nándor indítványára, minden külön határozat nélkül, napirendre tért a kérdés fölött.

A házassági vitát Veszter Imre nyitotta meg, a ki a bizottsághoz Polonyi Gézával külön véleményt adott be. Veszter általánosságban megszavazta a javaslatot s csak a részletekre nézve tartotta fenn a kritika jogát. Beszède különben erősen liberális volt s a jobboldalon nagy tetszésre talált. A nemzeti párt, melynek a szónok tagja, nyugodtan, türelmellel hallgatta s csak akkor emelte fel tiltó szavát, mikor azt mondta, hogy »a reakcióval szembevetett ultramontánizmus és feudalizmus tönkre teszi az eddig alkotott s az ezután alkotandó szabadelvű törvényeket.« A jobboldal és a szélső ellenzék padjain tüntető taps hangzott fel a szónok ezen kijelentésére, míg a javaslat ellenzői hangos hóhó! kiáltásokkal fogadták.

Vissich Gyula, a kormány párt nagytehetségű és rokonszenves szónoka, majdnem egy óráig tartó beszédében érvelt a polgári há-

— Látja ezt az ananász dinnyét, az hires és ritka fajta, még a mama is megkóstolta. — Elfogadja tőlem, ugye drága nagysád?

— No, no urak! mindent nekem adnak már...

— Oh nagysám! én még azon fölül oda adnék mindent, nyögé Jani ur.

— Oh nagysám! bár mindent odaadhatnék... sohajtott Lojzi ur. Szorultak, mert a pöszméte ugyancsak szurta az elevent.

— De még ilyen rezedát se szagolt ám! No csak ezt a pár szálát.

— Nézze csak... de hogy mit, azt már nem mondta ki a Lojzi ur, mert a szép kapitányt olyat sikoltott, hogy a két ur majd bele hőkölt a pöszméte bokorba. Az történt, hogy a kapitány né slejpe a nagy forgolódásba beleakadt igen diskrét módon a pöszmétebe. Illetőleg az a sleppbe s kezdte már-már tépni. Ananász, árcsacskák, földi eprek s sárga viola földhöz lett csapva. A két ur megkövülten állott ott.

— A bokor Jani ur dőlőjében volt, kapott hát rajta a Lojzi ur:

— Ki kell vágni a bokrot! Felfortyant erre Jani urfi mérgesen:

— No, talán tövises boronát akarsz ó nagyságával huzatni?

— Ugyan urak! ne perlekedjenek itt, vegyék elő a zsebkést s azt a kis ágat le kell metszeni, majd a szobámban leszedem ruhámról.

— N, ni! igaza van nagysádnak!

S mohón nyultak a nadrágzsebbe. Nincs! Nosza a másikba! Ott sincs. Idegesen kopogattak a kabát külső zsebeit, a belsőket, majd a felsőket, a bélés alját, a mellény zsebeit, mindenütt, a hová csak elcsuszhat egy átkozott bicská. De nincs és nincs! Egyiknek se volt! Lojzi teget, arcczal, kézzel a másiknak, hogy eredj be a habza, hozz kést, a másik vissza teget, hogy eredj te! No bizony

zasság kötelező formája mellett, folytonosan kísérve pártja osztatlan helyeslésétől. Hivatkozik Horváth Boldizsarra, s utána minden hasonló államférfira egész a mai napig, kik mindig sürgették a házassági jogi viszonyának rendezését. Beszédje folyamán kiterjedt a horvát kérdésre is, s ez alkalommal Polonyi érveit akarta megerősíteni, s azt mondta, hogy expressis verbis akkor is benne volna minden a kérdést illetőleg a javaslatban, ha semmi sem volna benne. Jobb volna, ha semmi sem volna benne, dörögte oda nagy derűtlenség közt Polonyi Géza.

Mikor Vlassich pártja élénk eljenzése közepette leült s Papp Elek jegyző Apponyi Albert gróftól hirtelen felzárta, általános mozgás támadt úgy lent az ülésteremben, mint fent a karzatán.

Apponyi! Végre Apponyi! És Apponyi szólni kezdett az ő kefelem hangján, azon kezdve beszédét, hogy a jelen körülmények között eddigi álláspontjának megtagadása nélkül nem fogadhatja el sem a polgári házasságának kötelező formáját, sem az 1868 LIII. cikk megváltoztatásáról szóló javaslatot, míg az azt biztosító előfeltételeket a kormány meg nem adja. Gyakorlati politikát kell folytatnunk, nem pedig doktrínát érvényesíteni.

Az elnök többször volt kénytelen csendet kérni, sőt egyszer a zaj már akkorára nőtt, hogy a baloldal sorából ily kiáltások hangzottak: Alszik az elnök? És az elnök felriadtva nem ugyan álomból, hanem a diszkuszión, a mit folytatott, megrázta t. ház harangját. Csendet kért és — csend lón.

Komoly kötelességet teljesítetek akkor, mikor véleményemet a kérdésben elmondom, tekintet nélkül arra, hogy kinek tetszik és kinek nem tetszik! Számítottam erre a türelmetlenségre! Ezeket mondotta Apponyi Albert gróf a zaj lecsillapulása után.

Beszédje folyamán elő hozta a történelmi példákat a saját álláspontjának támogatására. Felolvasta Szilágyi Dezsőnek a volt ellenzéki képviselőnek 1884-ben Irányi Dániel ismeretlen indítványához beadott határozati javaslatát, melyben azt mondja, hogy a polgári házasság formája mellékes. Megelégednek tehát a fakultatívval is? Kérdezte Apponyi a volt ellenzéki képviselőt.

Semmi esetre sem felelte a kértett Szilágyi Dezső igazsággyűmin. személyesen. Majd néhai Andrássy Gyula grófnak a vegyes házassági törvényjavaslat alkalmából elmondott beszédét cizálja, különösen figyelmébe ajánlja a kormányt az elhunyt államférfinak azt a mondatát, hogy vallási kérdésekben a legrosszabb egység is jobb, mint a legfényesebb győzelem. Beszédének további folyamán tárgyilagosan boncolta a javaslatok hiányait és az általuk esetleg okozandó károkat. A liberalizmust a szabadelvű irányzatok képviselőinek hibái kompromittálták leginkább.

Közel két órai beszéd után fogott hozzá a nemzeti párt vezére az általa mondottaknak összefoglalásához. Hivatkozva 18 éves politikai múltjára, azt hiszi, hogy őt senki sem vadolhatja liberalizmussal, mert nem akarja a hazát veszélynek kitenni csak azért, hogy őt liberalisnak nevezzék.

Zugó tapsvihar fogadta e kijelentést a nemzeti párt részéről, melybe belevegyült a főrendek karzatának eljenzése is, olyannyira,

hogy az elnök kiürítéssel fenyegette a méltóságos karzatot.

Mikor végül rámutatott, hogy a kormány csak a függetlenségi és 48-as párt segítségével számíthat a győzelemre, egy kértést intézett a kormányhoz és pártjához a háza érdekében. »Felszólítom önöket, hogy épp oly objektívással, épp oly komolyan, mint én, az ellen-szenvet és rokonszenvet kizárásával bírálják meg beszédemet, s ha találnak abban valami jót, valami üdvöset, alkalmazkazzanak az azt határozati javaslatomra, mert ha azt nem tennék, kénytelen leszek a törvényjavaslat ellen szavazni.« Hock János jegyző hársány hangon felolvasta a határozati javaslatot, mire az ülés véget ért.

A képviselőház előtt történetekről a következőket jelentik:

A hétfői biztató kezdeten felbuzdulva, néhány vállalkozó szemléltető ifjú folytatni kívánta a »tüntetéseket« és e célból reggel a képviselőház ülésének kezdete előtt elhelyezkedtek a muzeum-kerti rácsozat előtt. A kis csoport hamar megnőtt nagyobbá és mivel a képviselőház karzatára igyekező közönség közül is számosan a »tüntetők« közé vegyültek, rövid idő alatt oly nagy embertömeg állta körül a képviselőház tájékát, hogy a rendőrségnek nehez munkájába került az utat szabadá tenni.

A képviselőház üléséhez rendesen delegált rendőrség megszorított és Déssy felügyelő meg Palágyi fogalmazó megvoltak bizva azzal, hogy minden tüntetésnek elejét vegyék. Ehhez azonban meglehetősen ügyetlenül fogtak, mert a helyvet, hogy feladatuknak akként feleltek volna meg, hogy a tüntetéseket megakadályozzák, épp az ellenkezőt érték el.

Mindjárt azzal kezdte, hogy a lehető legdurvább hangon szétoszlásra szólította fel a közönséget. Persze, hogy az ily felszólításnak nem volt meg a várt eredménye. A közönség a legnagyobb rendben felállt a képviselőházzal szemközt és ott nyugodtan várta be a képviselőket, csak hogy az sem tetszett a rendőrségnek, mely minden áron megakartá mutatni, hogy ő mily fényesen tud rendet csinálni.

A közönség, mely eddig egyetlen egy »éljen« vagy »abczugot« sem közölkéztetett meg, hanem türelmesen várta a hazba menő képviselőket, egyszerre csak rendőrök álltak — körül fogva latta magát. A rendőrök mindent a muzeumkertbe szorították, hol a rácson mögött mint egy sűrű tömeg, várakozó állapotba helyezte magát. És most a rendőrség ott sem akarta megtűrni a várakozókat, néhány lovasrendőr vagatott a kertbe, s eredménytelenül, mert a közönség kitarva helyen nem távozott.

Itt aztán kezdetét vette a tüntetés. Ha valamelyik ismertebb képviselő gyalog jött, azt már a Muz-umkörut sarkán fogadták, magatartása szerint eljénnel vagy abczuggal. Legjobban jártak a kocsiiban ülő képviselők, kik felsimereltenül juthattak a ház kapuja elé. Zajosabb eljenzéssel kísérték Horváth Gyulát, Csaky Albin gróft, Teleszky Istvánt és Wekerle Sándort. Midőn Apponyi Albert gróf magas alakja feltűnt a Sándor-utca sarkán, most is hallhatók voltak az abczug kiáltások, csak hogy nem oly nagy mértékben, mint hétfőn.

— Egyémben fogpiszkáló.
— Itt bőrmesze.
— Imhol a nyelen kis tükrök.
— Enyémre ráadásul adtak egy pakli drótszeget.

— No, én nem fizettem ki!
Nem bírták hát egymást legyőzni!

— Fiuk, ki jön velem a szép kapitány-néhoz?
— Hopp! készen vagyok anyácskám!
Persze, mindakettő készen volt.
— Te Jani! maradj itthon, a teheneket, meg a sertéseket kell a mezőre kiereszteni.
— Neked több dolgod van idehaza Lozi, panaszkodtál tegnap is, hogy az ispán számadását nem nézted meg át.

Hát biz ők belekapaszkodtak két oldalt a mamába s úgy lejtették a szép kapitány né házához. Itt is még a kézcsofolásban is versenyeztek. Lozi urfi előnyben látta magát, ő a jobb kezékre czuppantott egy csókot, de a Jani urfi is gondolta magában, a balkecsőval sem járt rosszul, ahhoz egy sziv, az édes özvegyi sziv van közelebb.

Egy kicsit meg beszélgettek, aztán falusi szokás szerint leültek oszonnán.

Az urak idegesen tapogatták meg zsebükét, aha! Itt voltak a peneczilások. S míg a mamával nézegette a szép kapitányé az ablak mélyedésében a legújabb himzését, Lozi ur elcsipte a menyecske szelvértájá mellől a kését, de Jani ur se volt rest, ő meg elcsipte a villát. S mikor leültek s már szürcsölték a kávé, a nagy diszkuszusban nem vette észre a szép özvegy, hogy nincs »eszzeug«. Csak mikor a sonka szeletet vágni akarta, hőkent meg:

— Ejnye, milyen gondatlan maga Lizi, nekem nem tett fel villát és kését, adjon csak.
(Folyt. köv.)

Különbön az abczugból nemesak neki, hanem Gromon Dezső államtitkárnak is kijutott.

Mikor a muzeumkerti közönség meguntta hogy a hidegben is tovább maradjon, számosan a Muzeum körútra mentek ki, hol sűrű csoportokban ellátták az utat. Ekkor a rendőrség néhány embere a Muzeum kávéház előtt állott fel s mindenkit, — a ki a képviselőház felé menni, akart igazolásra szólították fel. Ekkor megessett, hogy Papp Géza országgyűlési képviselő, ki Onody Géza képviselő társaságában ment a Házbá, nem akarták a kordonon áteresztetni.

— Képviselő vagyok, — igazolta magát a termetre nézve kis képviselő.

Tizenegy óra felé, midőn már a képviselők legtöbbször a házban volt, a tüntető közönség is szétoszlott és amint az ülésnek vége volt, a ház tájékán iseminden csendes lett.

Mire a képviselőház ülése véget ért, akkorra a rendőrség felfogása is megváltozott a tüntetőkkel szemben.

Később már szabad volt az utca s szabad az abczug és az éjlen. Minden ösmertebb ember megkapta mind a kettőt. A kit az egyik rész abczugot, azt eljenzette a másik s viszont.

BELFÖLD.

A liberális nagygyűlés. Budapest, febr. 19. A liberális katolikus gyűlésre különösen vidékről tömegesen érkeznek a jelentkezők. Legújabbban Fiuméből jelentettek ötven tagú küldöttséget. Nagybecskerekéről jelentik, hogy Torontál megyéből ezer ember jön.

Milleniumi munkás-kongresszus. A nemzeti demokrata munkáspárt tanácsa utasította elnökségét, hogy egy 1896-ban tartandó országos magyar munkás-kongresszusra nézve az előleges lépéseket tegye meg és javaslatát mielőbb adja be.

KÜLFÖLD.

A legújabb bombamerénylet. Páris, febr. 19. Henry anarkhista edesanyjánál ma házkutatást tartottak. A pinczében fölfelezték egy ládát, a mely tele volt a Henry testvérek levelezésével, a melyet egymással és az anarkhistákkal folytattak. A ládában azonkívül sok anarkhistanak az arczképét találtak meg, valamint néhány szociális röpiratot is. Az egyik arczképén ott van a merénylő arczképe is husz anarkhistaval együtt egy tableauképen, a melyen egy anarkhista zászló is látható ezzel a jellegével: »halál a bourgeoisie!« A rendőrség most kutatja a Henryvel egy képen levett férfiakat, hogy azokat kifürkészsze. Azoknak a leveleknek a maradványait, a melyeket Henry a lakásán elégetett, szintén fölaltatták már és sikerült is az elszenesedett papirokról leolvasni néhány anarkhista nevet.

A király utazása. A király folyó hó 20-án utazik Rivierára. 28-án Nizzában vagy Mentonban a királlyal fog találkozni s vele a Cap St-Martinba megy. A király, ki Honenems gróf név alatt inkognitóban utazik, a Rivieráról felségs nejét Corfu-szigetére kíséri s megszemléli a királyi ottani kastélyát.

A magyarság védelme.

Ide-oda talán már túl is vagyunk azon a naiv hiten, hogy tisztán kulturális eszközökkel akarjuk a magyar fajt biztosítani ott, hol az idegen nemzetiségűek szóbeli erejükkel és anyagi javaikkal elnyomni igyekeznek. Nem egy Kun Kocsárdra és Berde Mózesre lenne szükségünk, hogy elszigetelt magyarjaink a nemzetiségek zsákmányul ne esenek.

Hiszzen szomorúak a hírek, melyekről értesülünk. A tónkre ment magyar urak birtokait egyremásra magukhoz szedik a Corvianuk és Albinak, ezek a nemzetiégi propagandában dolgozó román pénztintezetek, — a magyar faj leszorul, mert a kótavetyén szerzett birtokra kérelmetlen akarattal a pénztintezetek románságot telepítenek.

Mi pedig azalatt a palliatív intézkedések és platonikus sohajtozásokkal érjük be és jöhetnek tisztán látjuk a főnyező veszélyt, hasonló eszközökkel élni nem kívánunk.

Pedig nekünk hatalmasabb, erősebb pénztintezeteink vannak az Albinánál. Nagy könnyeden követhetnők a földszerzési spekulációt mely azonfelül pénzügyi szeptpontból is igen racionalis.

De sajna! A nagy fizetésű bank direktor urak még nem jöttek arra, hogy a nemzetiségek közé erős magyar tömegeket kell bekelni és ezeket olyan anyagi helyzetbe kell juttatni, s a szemléti és anyagi haladás olyan fokára kell emelni, hogy a nemzetiségek beolvasszó ereje megtörjék.

Persze erre legalább egyelőre pénz és egy kis lelkesedés kellene. Csak hogy, akinek pénz van, az rendszerint nem lelkesedik egy pár rongyos para-zst jöletten, akinek pedig lelkesedése van, annak rendszeren pénze nem szokott lenni.

Mi csupán gyöngye koncepczióju törvényhozási intézkedésekkel érjük be.

Ott állunk már, hogy országos intézkedésnek kellene szanalni miképen legyen egy or-

szágos nagy tökével dolgozó-takarékpenztárunk, mely tisztán a földszerzés és telepítés célját ismerje feladatának. Valahányszor egy telepítésre alkalmas magyar birtok kótavetyére kerül, ez az intézmény mentse meg azt a magyarságnak.

Hát tessék adni ennek a banknak a szabad pénzforgalommal nem ellenkező kiváltásokat, módot nyujtunk rá, ha kell nemzeti segedelemmel, hogy az intézmény prosperáljon: de aztán ez a bank ne tartsa minden-nél előbbvalónak csupán a dividendát, hanem érje be a jól heverő tőke mérsékelt, de biztos hasznával.

A földhöz közt, éhez az ember lelkesedése és ellentállása csak nemzeti veszedelmek esetén támad föl, békés időben pedig kellett lenni bár, de asszimilálódk, mig elhenben a jól szituált földműves, a ki a maga olvasó körében értesül mindenről, mely nemzetét érinti, sohasem felelkezhet meg fá járól és oláhvá, tóttá, szerbbé nem lesz soha.

Nagy czélokot azonban kicsiny eszközökkel elérni nem lehet. A mai tisztán kulturális eszközökre fektetett nemzetiégi politikának n-mesak hogy célt nemlérhet s nem biztosítja a magyarság terjedését, de meg arra sem alkalmas, hogy a nemzetiségeknek hatalmas és minden irányban ügyelő akcióját ellensúlyozza s a magyarságot az eloláhosodás és eltöresodástól megóvja.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy-egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Színház előadások kezdete este 7 órakor.

Febr. 22. Rendkívüli városi közgyűlés.

Febr. 23. és 24. Hangverseny a debreczeni egyetem és az Emke javára.

Febr. 24. A függetlenségi párt bálja a »Koronán«-ban.

Febr. 25. Az iparos-kör közgyűlése. D. u. 3 ó.

Febr. 25. Első takarékpénztár közgyűlése. Dél-élelt 10 ó.

Febr. 25. Ipar és kereskedelmi bank közgyűlése. Délelt 10 ó.

Márc. 4. Közgazdasági bank közgyűlése a városháza kis tanácstermében. D. e. 10 ó.

Márc. 10. Emke bálja a Bika táncstermében.

Ujdonságok.

KARAP ANTAL.

Sulyos veszteség érte a Hajduság volt székfőnökének, Hajdu-Böszörmény városnak függetlenségi és 48-as pártját, néh. Karap Antalnak, a párt egyik oszlop tagjának kidőlésével.

Nem csupán a Hajduságon, de messze vidékén ösmert és tisztelt alakja volt a társadalomnak ez ősi név viselője, kibben a legönzellemben hazaszeretet, a legtisztább, legpuritánabb erkölcsösel párosult.

Lámpással hasztalan keressük ma az önzetlenségnek, az antik nagyságnak azt a mintaképet melynek ő valóságos megtestesülése volt.

Önzellenül szerette, imádta Hazáját, Hazájának alkotmányos szabadságát.

És nem volt azon sokak közül való, a kik vizet predikálnak és bort isznak.

Egy tisztelretemlő nemes jellem, egy egyszerűségében fenséges férfi, ki úgy él a mint beszél; j a hazának, a közügynek szeretétét nem nyilván viseli; ki a hazának, a közügyeknek oltárán nem hivalkodó szavakkal, de tántorithatlan hűséggel, nemes tettekkel gyújt áldozatot.

Elveknek, elvekért folytatott küzdelemnek fáradhatlan, rettenthetetlen és hajthatatlan harczosa az a testben is kiváló, kimagasló ő magyar típusu alak, kit a mai napon adunk át az örök nyugalomnak.

Mondjunk áldást Nemesnek emlékére; és fölragadva sirhalmánál — mit kezéből a halál kiültött — a zászlót, tegyük szent fogadást: harczolni fogunk e z á s z l ó becsületéért, diadalért tántorithatlanul!

Debreczen, 1894. febr. 20.

Szinay Gyula.

* Felhívás. F. hó 23-án és 24-én este megtartandó jótékonyczelu hangversenyek bevégezésével, tehát szombaton este mindjárt az előadás után a »Bika« szálló dísztermében külön bejelentéssel társas összejövetel leend.

Van szerencsem e körülményt tájékozással azzal hozni tudomásra, hogy mindazok, a kik az ott való részvételre magukat jogosultaknak vélik, s ez estélyen megjelenni kívánnak, a megfelelő igazolványok átvétele végett sziveskedjenek iródmában (főpiacz, Vecsey ház) 24-én, azaz szom-

baton jelentkezni. Debreczen, 1894. febr. 20. M. A. R. K. Endre rend. biz. elnök.

* Pécskay Lajos hangvere Pécskay Lajos, a fiatal hegedű virtuóz művészi tehetségéről már sok szepet ma és holnap este tartja meg hangvere debreczeni színházban. A 13 éves Lajos fumei születésű, derek, megnyerő szives külsejű magyar fiu, ki anyai noha Fiumében, a hatarszázen — székelyesen beszél. Kétszeresen érde a debreceni közönség pártolását magyar ruhában lép föl s első hangvere műsora a következő:

I-ső szakasz. V i r á g k e r i n zette: P é c s k a y Lajos. Előadja a e. zenekara.

II-ik szakasz: V i e u x t e r Concert. Előadja: P é c s k a y Lajos.

III-ik szakasz: V i e n a v s z k i P a r á n d j a. Előadja: P é c s k a y Lajos együtt: a »H u s z a r s z e r e l e j á t e k.

A holnapi hangverseny műsora a következő:

I-ső szak. Beethoven-concert I.

II-ik » Mendelssohn » I.

III-ik » Raas cavatínaja.

Csárdajelenet.

Előadja: P é c s k a y Lajos.

(Kérünk egy pár friss magyar tetejét! S a e r k)

Ezzel együtt:

M o n g o d i n u r f e l e s.

— V i j á t e k —

* Az árván maradt Pócmekek részére ma reggel ismét adományokat. Kérő szavunk, melyly közönséghez fordultunk, meghallgatás. Az örök szeretet istene meg fogja könyörölni sziveket! Tegnap kimutató előfordult egy 20 kros tétel is, mely nyi ur adomány. Erre vonatkozó helyreigazítást kell tennünk, hogy egy get nem Süvényi István ur, hanem mekei adtak — zsebpénzükből, csehből ezen adomány! Gyermeknek a szerencsétleneknek: Isten előtt köves! S ö v é n y i István ur pedig részéről — 1 frot és 3 db kis gyere — a mire legnagyobb szükség van be hozzánk. Vettük tovább a következőket: K a e s k o v i c s I v á n n a s á g a t ó l 3 f o r i n t o t, E g y m e g y e i v i s e l o t t o l 1 f r o t o t, O r o s z S a n d o r k r t, i d. B e s z l e r J a n o s n é u r f r o t o t, K ó s a B a r n a n e t o l 1 f r o t o t, r e c z e n s z e r k e s z t o s z e g e n e k a d o f r t. M a r r e g g e l i g — t e g n a p i k i m u t e g y i u t t — t e h á t ö s s z e g y i l t ö s z e s e n 6 0 k r t és 3 db gyermek-ruha. E z e z a s a r u h á k a t, s ü r g ö s s e g e l y r o l l e v e n n a l á t s z o l g a l t a t t u k P ó c s i I m r e n e k, e s e t l e n á r v á k n a g y b u t y á n a k. A m a b n a v e t t i k a k ö v e t k e z ő u j b a d a d o K o p e c z k y J o z s e f u r v e n d e l g o l a s z t a l t a r s a s á g g y ű j t e s e (A b a f i M o r b á n 5 0 k r, G l i u k G e z a 5 0 k r, L o r e 2 f r t 2 0 k r. (U g y a n i t m e g j e g y e z z ű k a s z t a l t a r s a s á g t a j a i 3 f r t 4 5 k r t a c s a l á d n a k a d t a t.) K a i n t R ó z a u r h o l g y p e d i g 1 f o r i n t o t a d a k k e s z t o s z e g ű n k b e n. E z z e l e g y i t t e d d i s ű n k (a d é l i ó r á k i g) 1 5 f r t 8 0 k r f o l y a t l u j k, — s a s z e g e n y á r v á k a t a j á n l u j k a k ö n y ö r ű l e t f i g y e l m e b e.

* A debreczeni tüzoltó ujjászervezése ügyében megindított közgyűlés elé vitt nagyszabású moz megoldásához közel. A tüzoltó pártjának az ujjászervezés ügyében memorandumát egyhangulag tette szakértő bizottság, úgy hogy a holnap este 8 óráig, melyben terjesztési társasági javaslatát a városi tanács, testület hosszasan és méltatlanul hánytatás után az utolsó fórum előtt szí, hogy reménye, vágya teljesül, a közgyűlésen is ki-ki örömmel járta zati javaslatához. — Örömmel, mert k felgyelmezett begyakorolt, felszerelt tünőnen ellátott tüzoltóság. Az áld ennek fejében adunk, 2%-os tüzi vá csekély összeg ez, hogy akinek száz j a van is, sem fizet többet a tüzi vá ven, mint két forintot. Ezt a 2%-ot veszen fizetheti meg mindenki, me és élete felett is örökdi egy kiegészített s fegyelmezett tüzoltóság rül e város egyetlen lakosa sem abb és kelemetlen helyzetbe, hogy ellen ben behozzák a kötelező tüzoltóság minden ember különbeni büntetés te szolgá kötelesség-szerűen évről-évr

* A függetlenségi párt szombaton este tartatik meg, a »K o d e g l o t á n c z t e r m e b e n. A b a l r a, m e l k o z ó t a d e g y m á s n a k D e b r e c z e n p o t á l y a, m á r m i n d e n e l ő k e z e l t b e l e v e s a m i b a l u n k m o s t i s n a g y o n l á i g e r k e z i k M e g h i v ö k m e g m i n d i g a f ű g g e t l e n s e g i k ö r h e l y i s e g e b e n. E v a n h o z z á, h o g y t ö b b o r s z a g y ű l e s i l e j ö n a b á l r a.

* Színház. Tegnap este Dun hirneves drámáját: »F r a n c z i l i t á k, k ö z e p e s s z á m u k ö z ö n s e g e l ő t. A r e p e t C s e r n i B e r t a j á t s z o l t a s t m a c r a n c z o s, s z á d a v e g i (m i l y r e t t e j e z e s e z, d e r o m l a t n a s s z o n y k a s

baton jelentkezni. Debreczen, 1894. febr. 21. — M á r k Endre rend. biz. elnök.

* Pécskay Lajos hangversenye. Pécskay Lajos, a fiatal hegedű virtuóz, kinek művészi tehetségéről már sok szépet olvastunk, ma és holnap este tartja meg hangversenyt a debreczeni színházban. A 13 éves Pécskay Lajos fumei születésű, derék, meggyerő, rokonzenves külsejű magyar fiú, ki anyanyelvét — noha Fiumében, a határszélen — született, tökéletesen beszéli. Kétszerezten érdemes tehát a debreczeni közönség partolására. Csinos magyar ruhában lép föl s első hangversenyének műsora a következő:

I-ső szakasz. V i r á g k e r i n g ő. Szerzette: P é c s k a y Lajos. Előadja a 39-ik gy. e. zenekara.

II-ik szakasz: V i e u x t e m p s. IV. Concert. Előadja: P é c s k a y Lajos.

III-ik szakasz: Vienavszki Faust a b r á n d j a. Előadja: P é c s k a y Lajos. Ezze együtt: a »Huszár-szerelme«, vigjáték.

A holnapi hangverseny műsora pedig a következő:

I-ső szak. Bethoven-concert I. t.

II-ik » Mendelsohn » I. t.

III-ik » Raas cavatinája. 2. Hubay: »Csárda-jelenet.«

Előadja: P é c s k a y Lajos.

(Kérünk egy pár friss magyar nótát is a tetejébe! Szerk.)

Ezzel együtt: Mongodin ur felesége.

— Vigjáték. —

* Az árván maradt Pócsi gyermekek részére ma reggel ismét vettünk adományokat. Kérő szavunk, melylyel a nagy közönséghez fordultunk, meghallgatásra talált.

Az örök szeretet istene meg fogja áldani a könyörülő szíveket! Tegnap kimutatásunkban előfordult egy 20 kros tétel is, mint S ö v é n y i ur adománya. Erre vonatkozólag azon helyreigazítást kell tennünk, hogy ezen összeget nem Sövényi István ur, hanem g y e r m e k e i adták — zsebpénzükből. Annál becsesebb ezen adomány! Gyermekek adománya a szerencsétleneknek: Isten előtt kétszer kedves! S ö v é n y i István ur pedig — a maga részéről — 1 frtot és 3 db kis gyermek ruhát — a mire legnagyobb szükség van — küldött be hozzánk. Vettük továbbá a következő adományokat: K a c s k o v i c s Ivánné 6 nagyságától 3 forintot, E g y m e g y e i t s z t v i s e l ő t 11 frtot, O r o s z Sándor urtól 40 kr, id. B é s z l e r Jánosné urhölgytől 1 frtot, K ó s a Barnánétól 1 frtot, a »D e b r e c e n i« szerkesztőségének adománya: 1 frt. Ma reggel — tegnapi kimutatásunkkal együtt — tehát összegyűlt összesen: 12 frt 60 kr és 3 db gyermek-ruha. Ezen összeget és a ruhákat, sürgős segítyről levén szó, azonnal átszolgáltattuk Pócsi Imrénnek, a szerencsétlen árvák nagybátyjának. A ma déli órákban vettük a következő újabb adományokat: K o p e c z k y József ur vendégüljében egy asztaltársaság gyűjtése (Abafi Mór 1 frt, Czabán 50 kr, Glück Géza 50 kr, Lorey 20 kr) 2 frt 20 kr. (Ugyanitt megjegyezzük, hogy ezen asztaltársaság tagjai 3 frt 45 kr egyenesen a családnak adtak át.) K a i n B o r s o s Róza urhölgy pedig 1 forintot adakozott szerkesztőségünkben. Ezzel együtt eddigi gyűjtésünk (a déli órákig) 15 frt 80 kr. A gyűjtést folytatjuk, — s a szegény árvákat ismételtlen ajánljuk a könyörület figyelmébe.

* A debreczeni tüzoltó testület

újraszervezése ügyében megindított s a városi közgyűlés elé vitt nagyszabású mozgalom végmegoldásához közel. A tüzoltó parancsnok-ságnak az újraszervezés ügyében kidolgozott memorandumát egyhangulag tette magáévá a szakértő bizottság, úgy hogy a holnapi közgyűlés elé is hasonló értelemben terjeszti be határozati javaslatát a városi tanács. A tüzoltó testület hosszasan és méltatlanul szenvedett hányatás után az utolsó fórum előtt, bizva hiszi, hogy reménye, vágya teljesül, mert hiszen a közgyűlésen is ki-ki örömmel járul a határozati javaslatához. — Örömmel, mert kapunk egy fejtárgyvezetést begyakorolt, felszerelvényekkel kitűnően ellátott tüzoltóságot. Az áldozat, amit ennek fejében adunk, 2%-os tűzi váltás. Oly csekély összeg ez, hogy akinek száz forint adója van is, sem fizet többet a tűzi váltáság fejében, mint két forintot. Ezt a 2%-ot pedig szívesen fizetheti meg mindenki, mert vagyona és élete felett is örökdió egy kiegészített, újra szervezett s felelősséggel tüzoltóság s nem kerül e város egyetlen lakosa sem abba a kényes és kellemetlen helyzetbe, hogy ellenkező esetben behozzák a kötelező tüzoltóságot s akkor minden ember különbeni büntetés terhe mellett szolgál kötelesség-szerűen évről-évre.

* A függetlenségi párt bálja.

szombaton este tartatik meg a »Korona«-vendéglő tánctermében. A bálra, melyen találkoztok egymásnak Debreczen polgari osztálya, már minden előkészület be van fejezve s a mi bálunk most is nagyon látogatottan igérkezik. Meghívók még mindig kaphatók a függetlenségi kör helyiségében. Reményünk van hozzá, hogy több országgyűlési képviselő lejön a bálra.

* Színház. Tegnap este Dumas Sándor

hirneves drámáját: »F r a n c z i l l o n e t« adták, közepes számú közönség előtt. A czinszeret C s e r n i Berta játszotta s az ideges, makrancos, század-végi (mily rettenetes kifejezés ez, de romlatlan asszonyka szerepében

alakításával művészi színvonalra emelkedett. Gyakran megtapsolták s kihívták. Az előadás sikerében osztoztak: S á n d o r Emil (Rivierolles marquis), C s i k y László (Lucien), P é c h y Kálmán (S'anisla) T a p o l c z a i (Henri), S ó l y o m (Carillac) K i s s Irén (Smithné) és a mindig kedves B o g y ó Ilonka (Anette). Holnap, Pécskay Lajos hangversenyével együtt, Bogdy Ilonka betegsége miatt nem »P a p a h a n e m a« »M o n g o d i n u r f e l e s é g e« cz. vigjáték adatik.

* Márczius 15-ike. Szoboszlón a márczius 15-iki évforduló megünneplésére illetékes körökben már folynak az előkészületek. A márcziusi ünnepély ez évben impozánsnak igérkezik. Tanácsi határozat folytán e napon a Boesky zászlót is ki fogják tűzni. A kezdeményezést és rendezést természetesen most is a függetlenségi és 48-as olvasókör vette kezébe. Az ünnepélyre — hir szerint — oda várják Polónyi Géza országgyűlési képviselőt is.

* Czirkusz Debreczenben. — Még ugyan tel van s városunk közönsége ugyan-csak módjában van a szórakozásoknak mulatozásoknak, hanem azért már vannak olyanok, kik gondoskodtak arról, hogy a közönség a jobb idők beálltával se unja meg magát. Boczkó Sámuel főkapitány ugyanis ma adott engedélyt egy olasz -zirkusz társulatnak, engedélyezvén, hogy május és június hónapokban előadásot tarthasson városunkban.

* Egy családi dráma utolsó felvonása.

A szerencsétlenül járt Pócsi Gábor és neje temetése ma délután ment vége. Már délben nagy néptömeg zarándokolt a bank épület udvarhelyiségébe, mely napok óta valóságos bucsujáró helye volt, egy a résztvevőnek, mint a kíváncsi közönségnek. Délután 2 órakor vette kezdetét a szertartás mikor már a belső udvaron a felállított ravatal körül olyan nagy közönség tolongott, és szorongott, hogy nem volt talpalatnyi hely üresen; a külső udvart, az emeletet folyosóit sőt az utcát is nagyszámú közönség foglalta el. A ravatal körül állott a hét egészen árván maradt zokogó gyermek, kiknek fel-feltörő sirására alig volt szem, mely könnny nélkül maradt volna. A szertartást a debreczeni munkás daleyület nyitotta meg, mely egy gyászdzaltnékel el. — Majd a deákok éneke után M i n d s z e n t h y Imre s. lelkész mondott emelkedett hangú, szép imát az elhunytak felett, könyveik megatva a hallgatóságot. Ezután megindult gyászmenet, elől a két gyászkoosival, melyeket koszorúk halmaza borított el. Az oly példés egyetértésben élt házaspár ott nyugszik immár fagyos hant alatt. — Béke lengjen poraik felett, a hét árván maradt gyermek felett pedig virasszon az örök szeretet! az ember-szeretet.

* A szovátzilázongás. A debreczeni

törvényszék, mely tegnap és tegnapelőtt tartotta végtagyulását az ismeretes szovati lázongás ügyében, ma d. e. 10 órakor hirdette ki nagyszámú hallgatóság jelenlétében az ítéletet. A lazongás fő szereplőit: E. Marazi Józsefet, Sain Sándort és Sain Matet egyenként 1 évi és 6 havi börtönre ítélte 5 évi hivatalvesztéssel. Az elítéltek fellebbeztek. Elítéltek még Bozók János i. évi, Jeney István, Sain Antal, V. Balogh Lajos 8—8 havi börtönre. 6—6 havi börtönt kaptak tovább: Zagyva András, Bernáth Lajos, Király Gerson, Király József, Király Miklós, Biro Lajos, Varga Antal, Ujlaki Szabó István, Györi Mihály, Kaszás Márton, Csorba Antal, Dr. Nagy János, Kupecz Bernáth József, Kádár Sándor, Márkus Antal, Bencze Mihály, Varju József, Király Sándor, Tóth Imre, Ser Nagy János és P. Szabó Sándor. Huszonegy vádlottat pedig a kir. törvényszék a hatóság elleni erőszak büntetésében bűnösnek nem találván, a vád és következményei alól felmentett.

* A szatmári háromszoros rabló-gyilkosság ügyében a vizsgálat még mindig

folylk. Francz Pál, az egyik fővádlott, daczára az ellene szóló tanuvalomásoknak s bűnjeleknek, makacsul tagad. Ujabb bizonyos véres kézelőkre találtak homija között, melyet most felküldöttek Budapestre, a közegészségügyi tanácshoz, hogy allaptassa meg, vajjon ember- vagy állat vér-e?

Erre nézve kihallgatván Uj Borbála, azt vallotta e tárgyban, hogy az még a Nagy Sándorné-féle gyilkosságból származik, mert akkor a megölt nőnek a kinzások közepette elindult az orra vére s így támadtak a vérszomok.

Érdekes dolog az is, hogy Francz Pálnak egy valóságos könyvtára volt a legborzadályosabb rabló-történetekből, melyek szinte mindenféle gyilkosságokat tárgyalnak. Úgy lát-szik, hogy a gonosztevő csekély tanulmányozás tárgyává tette s ezekből merítette borzasztó tetteihez az adatokat.

A vizsgálat egybegyűjtött adatai szerint a rémes gyilkosság a következőleg történt: Uj Borbála a gyilkosság napján, január hó 14-dikén, egész nap Sporniknál tartózkodott, mert a gyilkosság idejét Francz Pállal e napra tüzték ki. Délután 5 óra tájban távozott el Spornik hazulról.

Uj Borbála az ablakon nézett utána s akkor látta Francz Pált Bodnár tanárral együtt menni a kath. kaszinó felé, a hol akkor négyülés volt a budapesti katolikus gyűlés tárgyalóban. Francz csak hamar visszajött s bement a házba, midőn a nő kérte, hogy halasszák el a réms büntényt. Francz

Pál erre kaczagott s azt mondta, hogy ő bizony tovább nem vár; majd így szólott: — Ma végeznék Spornikkal, s egy hét mulva pedig Bodnárral!

Együttal meghagyta a nőnek, hogy a kis fiut neki kell megfojtani. Uj Borbála erre sirásban tört ki s így szólott: — Szathmár város összes vagyonáért sem teszek ilyent.

Ki is ment ezután a nő a pitvarba s folyton sirt, Francz Pál ezalatt bent ült, még lámpát is gyújtott s az ablakokat ügyesen befűggyönyözte. A gyilkossághoz akkor fogott, midőn a kis Jóska már aludt a bölcsőben.

A 9 éves kis leányt ölte meg előbb, ki egész ártatlanul az asztalnál ült és leczkéjét tanulta. Minden jajszó nélkül mult ki a kis leány, nemkülönben a kis alvó gyermek, kit bölcsőjében fojtott meg.

A vadállat most behívta a siró nőt, mondván neki: — Hiába sirsz, te is olyan bűnös vagy, mint én, hiszen büntársam vagy!

Megvártak most tehát Sporninét, ki kevéssel tíz óra után jött haza a színházból. Francz karon fogta a nőt s barátságos, udvarias beszélgetések közepette ment vele a szobába, majd a divanra ült le mellé s tudakozni kezdett az előadás felől.

Igy telt el pár perc, mikor a künn levő Uj Borbála sirását meghallotta Sporninét, ki meg is kérdezte a nőtől, miért? Erre fölkel a divanról s ki akart nézni, de alig tett két lépést. Francz Pál hátulról megragadta, a földre teperte s alig egy pár perc alatt megfojtotta a készen tartott zsinagel.

Mindez oly zajtalanul történt, hogy Borbála, ki a közelben levő konyhában volt, mit sem hallott. Ezután behívta a gonosztevő büntársát s közösen fészegetni kezdték a szekrényt.

S minthogy pénzt nem találtak, Francz szitokban tört ki; s ekkor érelődött meg bennök a bűnös gondolat, hogy Spornit, a főpinczért is el kell pusztítani, ha hazajő, mert nála bizonyosan sok pénz lesz! Virasztotta is a gonosztevők a holttest felett 3 óráig, de látván, hogy hiába várnak, eltávoztak.

A nagy Wesselényi udvar-tartásáról.

Gyermekkorom emlékei közül, különösen azon sok érdekes történetből, melyet édes atyámtól hallottam, a zsidói régi udvartartásról, mondok el egyet, a mi annál hitelesebb, mert édes apám ügyvédje s bizalmas embere volt a nagy Wesselényi Miklósnak.

Mikor a szeme világot teljesen elveszített, báró, házassága után, visszajött lakni Zsidóra: kellemes, vig ifju felesége iránt tanusított bámulatos figyelme mindenre kiterjedt.

Zsidó, a lankás domb oldalára épített terjedelmes, fényes berendezésű kastély, bizony kissé távolesett a nagy világtól.

Wesselényi Miklós azért mégis tudott gondoskodni arról, hogy ifju neje meg ne unja magát. Rendeletet adott ki, hogy a palotában minden este társas összejövetel legyen.

Hivatalos volt ezeket az estélyekre az uradalom összes intelligens személyzele. Ott volt az ügyvéd egész családja, ifju lánya és serdülő fia is. Nagy vig társaság lepte el a kastély termeit. Állandóan szerződötett cigány banda hozta a rohanó keringőhöz és a dobogó csárdához szükséges zenét.

A báróné pompás lengő öltözetekben, varázs arcczal, boldog mosollyal, kifogyhatatlan hévvel lejtette kedvencz tánczeit. Mindenkhez volt nyájás szava, senkihez sem volt gőgös soha.

A frissítő ételeket és italokat bőven szolgáltaták fel a bámulatosan ügyes inasok, kik mind, mind Zsidóról kerültek az udvarhoz. A bárónak szigorú elve volt: mindent a világon, a mire a háztartásban szükség volt, az uradalomból teremteni ki.

Zsidón született ügyes parasztyerekekből nevelődtek fel a legjobb és legbizhatóbb komornyikok, inasok, szakácsok és szobaleányok. Wesselényi Miklós roppant szigorral rendelte el azt is, hogy az egész uradalomban, valamint az ő saját udvartartásában, mindent a honi termésekből kell előállítani.

Nem volt szabad készpénzt semmiért kiadni, amit az uradalomban meg lehetett természeteni. A kertészeknek egész évben be kellett szolgáltatni a legtrikább gyümölcsöket: citrom és narancs is folytonosan tömegben állt a szakács rendelkezésére.

Pedig ezalatt ötven évvel az ilyesmi nem volt ám csekély dolog: a közlekedés nehézsége miatt Olaszország igen távol esett. Vadak, halak, a fényesen berendezett hives vadaskertből bőven omlottak a konyhára.

A nagy Wesselényi Miklós vaskézrel tartotta mind saját markában összeszedve a legvékonyabb fonalat is uradalmának szétálgazó gazdasági dolgaiból. Azért volt ott halatlan jólét, fejedelmi fényezés, csodálatos előkelőség mindenben, a mi a Wesselényi-udvarhoz tartozott.

Szokás volt a zsidói udvarban az is, hogy a faluban évente többször tartani szokott nagyvásár napjain, vagy valami nevezetesebb gyűlekezés alkalmával a Zsidóra került uri embereket a »palotába« ebédre — mindig és mindenkit, a ki magát uri embernek érezte — szívesen fogadták és megvendégelték.

Az öreg báró világtalansága miatt és nagy urasága érzetében, nem sokat tördött a ceremóniákkal, csupán azt kívánta meg, hogy minden ebéd előtt; a leves feltalálásakor a már asztalhoz ült vendégek névsort olvassák fel neki. Mikor a névsort felolvasták, fejét kissé megbillentette és jelt adott az étkezésre.

Történt egyszer, hogy egy igen népes ebéd alkalmával hosszú névsort olvastak fel előtte. Egyszer csak egy igen hirhadt vén »pecsovic« szolgabíró nevét ejtették ki.

Olyan név volt ez, a melynek tulajdonosa soha sem mert nyitlan a zsidói udvarban jelentkezni, mivel a Wesselényi Miklós eszméitől szörnyű messze állt az ő buta agya; szóval az akkori leggyalazóbb kifejezést alkalmazta reá mindenki: »aláváló pecsovic«!

Nosza, e név hallatára sújtó villámképben emelte fel dörgő szavát Wesselényi Miklós, odakiáltva: Ho-hó! Kicsoda az az ur? Hogy mert az idejönni az én asztalomhoz, mit keres itt egy olyan hitvány féreg!? Ki vele szolgál! lökjétek ki az ajtón, hogy lába se érje a földet, mert nem bépizkolni való hely ez! Mars!

És a »pecsovic« ur, mint a megvert kutyta sompolygott ki az előtte gyorsan szétnyitott szárnyas ajtón.

Az asztalnál maradt vendégek, képzelné lehet, mily lelki megnyugvással fogyasztották el a fényes ebédet. Több legenda nem is szárynyalt azután a zsidói udvarhoz batolázkodó pimasz fráterekről.

Zilahy Ágnes.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Szerdán, febr. 21-én, Pécskay Lajos hangversenye s ezzel együtt a Huszár-szerelme.

Csütörtökön, febr. 22-én: Pécskay Lajos második hangversenye s ezzel együtt: Mongodin ur felesége. Vigjáték.

Pénteken, febr. 23-án és szombaton, febr. 24-én: HANGVERSENY a debreczeni egyetem és az Emke javára.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

február 19.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint —400 klgon felüli sulyban) 50.—51.1/2. — 2. Öreg közép (páronkint 300—400 klg-sulyban) 50.—50.1/2. — 3. Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban) 53.1/2.—54.— 4. Fialat közép (páronkint 251—320 klg, sulyban 51.1/2.—52.— 5. Fialat könnyű (páronkint 250 klgmig terjedő sulyban) 50.—51.— II. Magyar szedett: . Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 49.50—50.— 7. Közép (páronkint 220—280 klg, sulyban) 49.50—50.1/2. — 8. Könnyű (páronkint 280 klgmig terjedő sulyban) 49.— 50.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban) 50.—51.1/2. — 10. Közép (páronkint 250—320 klg, sulyban) 50.—51.— 11. Könnyű (páronkint 220 klgmig terjedő sulyban) 48.— 48.50.— Sertés létszám: febr. 18-ik napján volt készlet 120,225 darab.

VASUTI MENETREND.

1893. október hó 1-től.

Debreczenből indul:

Table with 2 columns: Destination and Time. Rows include Budapest-Nagy-Várud felé, Csak Nagyvárad felé, Szatmár felé, Miskolcz felé, B.-Szt.-Mihály felé, F.-Abony és Polgár felé, F.-Abony és Polgár felé.

Debreczenbe érkezik:

Table with 2 columns: Destination and Time. Rows include Debreczenbe N.-Várud-P.-Ladány felől, Csak Nagy-várud felől, Miskolcz felől, Búd-Szent-Mihály felől, F.-Abony és Polgár felől, F.-Abony és Polgár felől.

Budapestről-Debreczenbe indul:

Table with 2 columns: Destination and Time. Rows include Személy-vonat reggel, Gyors-vonat délután, Személy-vonat este, Gyors-vonat este.

Főszervező: Szinay Gyula.

Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna.

Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatali főtér 1828.)

Nyilt-tér.

A M. K. Allamvasutak gépgyára.

Gőzcséplőgáriturák,
hengerkaszások

lokomobilok

szalmakaszalozógépek,
gőzkukoriczamorzsolók, Stibor-kőfűrészek

mindig csak

A M. K. ALLAMVASUTAK GÉPGYÁRA vezérigazgatójának Budapest VIII. József-ut. 41. sz. a rendelendőik meg.

Árverési hirdetés.

Az „Ipáregyesületi takaré- és hitelintézet“ zálogházában 1893. évi szeptember hóban elzálogosított, illetve december végéig lejárt 19,425 — 21,871, továbbá a három hónapnál rövidebb idő alatt lejárt 23,116. számú zálogtárgyak közül azok, amelyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbítottak, — végre az „ipáregyesületi takaré- és hitelintézet“ anyaintézetben levő 1590, 2433, 2480, 2503, 2593, 2635, 2698, 2726, 2815, 2834, 2892. számú tárgyak f. 1894. év márczius 8-án, d. u. 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az „Ipáregyesületi takaré- és hitelintézet“ igazgatósága.

Árlejtési hirdetés.

A báránai ev. ref. egyház előjárósága ez év folyamán templomát és tornyát javíttatni akarja. — Ezen munkálathoz anyag és munkadíj czimén **két-ezeröttszáz** frt van előíranyozva. — Az anyagot az egyház szerzi be és adja, — a körül-belül **ezer** frtba kerülő munkára árlejtési pályázatot hirdet.

Mindazon építő mesterek, akik e munka elvégzésére vállalkozni akaróknak, **10** felhivatnak, hogy **márcz. 4-én d. e. órakor** a kis fitanítói lakáson tartandó árlejtésen megjelenni sziveskedjenek.

Pályázók kötelesek az árlejtés előtt 50 — ötven frtot biztosítékképp letenni és a munkát felvállaló mester ápril elején tartozik a munkát megkezdeni s azt megszakítás nélkül folytatva, mielőbb bevégezni.

A költségvetés az ev. ref. lelkész-lakon bármikor megtekinthető.

Kelt Báránodon, 1894. febr. 19.

(74.) Az ev. ref. egyház előjárósága.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cognacgyár

PROMONTOR.

Vezérigazgató

Ruda és Blochmann Budapest és Pécs.

Mindenhol kapható.

Máriaczei gyomorcsépek

kivalón előnyös hatású. felülmúlhatatlan s általánosan ismert hazai- és népszerű a gyomor mindenmü betegségében.

Számos betegség ellen kiváló hatású így: étvágytalanság, gyomorgyengeség, felfúvódás, rossz lehellet, savanyú felbőgés, kólika, undor és hányás, túlságos nyálkásodás, sárgaság, szóval a gyomor bármely betegségére lehet következtetni.

De a fejfájás — ha a gyomortól ered — a gyomor túlterhelése étellel vagy itallal, gillista, lép, máj s aranyeres bántalmaknál, mint ki-próbált segélyeszköz használtatik.

A fenn jelzett betegségekben a Máriaczei gyomorcsépek sok éveken át a legjobb sikerrel használtatott, mit a százakra menő bizonyítványok igazolnak. Ára üvegenként használati utasítással 40 krajczár. Kettős üveg 70 kr. Központi széküldős **RRÁDY KÁROLY** gyógyszerészre Kremsierben (Morvaország). Kértek a védjegyre és az aláírásra ügyelni. Csak az oly csépeket kell elvenni, mint valódiakat, melyeknek csomagja egy zöld vonalon a valódiság bizonyoság szavak vannak felírva. Ugyanaz a vonal aláírással is el van látva.

Valódi **MÁRIACZEI GYOMORCSÉPEK** kaphatók: Debreczenben: Mihályovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; Er-Mihályfalván: Mátray István; Diószegen: Vaday Ignác, Hadrázon: Farkas Ödön, Hosszu-Palyiban: Sárossy Imre, — Kabán: Horváth Kálmán gyógyszerész uraknál.

„DEBRECZEN“ NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSAN A-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben) teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpénztári, kereskedelmi

ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bái- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET ÉS ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN“,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ“ is nyomtatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN“ czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, salragaszokat,
MINDENMÜ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

POLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán külföldre:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 — —
Negyedévre . . . 2 — 50 —
Egy órára . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
lismény a szerkesztőségbe (Fötér 1828. sz.)
bermelve küldendő.

Előfizethető helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében
és a kiadóhivatalban. (Fötér 1828. sz.
alatt)

A társadalmi eszmék forrása

A világtörténet igazolja, den eszme, amelynek van tereje, amely nemcsak egyesek telt csoportokat, külön vált szülőkörű vallásfelekezeteke de hatása kiterjed az egész er, vagy legalább egy nemzetre, mindig forradalmat idézett elő.

Ha ez a forradalom nem nult öldöklesben, vérengzésben dig megvolt a benső forrongás kedélyeket felizgatta, szenvedély harcokat idézett elő s zásos ségre sarkalta az ellenfeleket.

A középkor vallásos eszméket pedig tisztán társadalmi nek kellett volna fölkelteniök politikai aspirációk, felekeze magán érdekek következtében legveszedelmesebb, legitírozató zászlaját bontották ki az egy küzdő harcsookkal.

Az új kor politikai eszmé föllobbanása mindannyiszor tatta meg azon földet, amez nemzetet a szabadság isteni erdőt jogéért s egy boldogabb Ezen törekvésekről híven szá történelem, melyet nem lehet zudtolni.

A küzdelmek jogos voltak a jelen s hálával emlékszik m bad eszmék harcsoairól, mig sel gondol a fekete szárnyu rakra, melyek szárnycsapásaitó égi eredetü eszme fuladt meg.

A legújabb kor a társad eszmék szolgálatába szegődött. zeti egyoldalúság többé nem tik a felviradt századon; a törekvések utjába nem állhat montán sötétség; mert az a fény, mely bevilágítja az elmé gyujt a szivekbe, többé nem rográd mozgalmakat.

Excelsior!
Nincs többé hatalom, me

A „DEBRECZEN“ TÁRSADALMI DALOK.

I.

Kis madár jenn a fán
Már viradat óta,
Ki nem fogy belőle
Valami bus nóta.

Oly igazán veri,
Oly szivből csattogja,
Ez az egész tájék
Utána szokja.

Hol is lélt e madár
E szomorú dalra?
Mintha emlékezném
Valahogy én arra.

Mintha valamikor
Már hallottam volna,
Mintha valamikor
Én daloltam volna!

II.

Viola nyit az ablakban:
Lányok is kell lenni ottan;
Mert ki képzél, mert ki látott
Szép lány nélkül szép virágot!

Hej te fészek, hej te ablak,
Van-e lánynod, kis madarad?
Jer kis rózsám közelebbre,
Haad tekintsek a szemedbe...

No ne tessék semmit vélni,
Nem fogok rossz utra térni...
Mindössze is — ehh, azt nézem
Szébb-e, mint a feleségem?